

Migration

Förslag till statens budget för 2019

Migration

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	5
Diagramförteckning	6
1 Förslag till riksdagsbeslut	7
2 Utgiftsområde 8 Migration.....	9
2.1 Principer för utformningen av denna proposition.....	9
2.2 Omfattning.....	10
2.3 Målet för utgiftsområdet	11
2.4 Resultatredovisning.....	11
2.4.1 Förutsättningarna inför budgetåret 2017	11
2.4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	12
2.4.3 Del 1 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten	13
2.4.4 Del 2 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring.....	20
2.4.5 Del 3 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter	25
2.4.6 Del 4 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.....	25
2.5 Utgiftsutveckling per anslag.....	26
2.6 Den årliga revisionens iakttagelser.....	28
2.7 Budgetförslag.....	29
2.7.1 1:1 Migrationsverket.....	29
2.7.2 1:2 Ersättningar och bostadskostnader	29
2.7.3 1:3 Migrationspolitiska åtgärder	30
2.7.4 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	31
2.7.5 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål.....	32
2.7.6 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden.....	32
2.7.7 Utresor för avvisade och utvisade.....	33
2.7.8 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar.....	34

2.7.9	1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.	35
-------	---	----

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	7
Tabell 1.2	Beställningsbemyndiganden	7
Tabell 2.1	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 8	10
Tabell 2.2	Härledning av ramnivån 2019–2021. Utgiftsområde 8 Migration	11
Tabell 2.3	Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 8 Migration	11
Tabell 2.4	Översikt migrationspolitiken 2012–2017 inklusive prognos inför 2017	13
Tabell 2.5	Kostnad, årsarbetskraft och avgjorda asylärenden 2012–2017	14
Tabell 2.6	Genomsnittlig handläggningstid i dagar per ärendekategori 2012 – 2017	16
Tabell 2.7	Kostnad, årsarbetskraft och avgjorda tillståndsärenden 2012–2017 ...	22
Tabell 2.8	Anslagsutveckling 1:1 Migrationsverket.....	29
Tabell 2.9	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:1 Migrationsverket.....	29
Tabell 2.10	Anslagsutveckling 1:2 Ersättningar och bostadskostnader	29
Tabell 2.11	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:2 Ersättningar och bostadskostnader.....	30
Tabell 2.12	Anslagsutveckling 1:3 Migrationspolitiska åtgärder.....	30
Tabell 2.13	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:3 Migrationspolitiska åtgärder	31
Tabell 2.14	Anslagsutveckling 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål.....	31
Tabell 2.15	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	31
Tabell 2.16	Anslagsutveckling 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	32
Tabell 2.17	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål.....	32
Tabell 2.18	Anslagsutveckling 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden.....	32
Tabell 2.19	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärende	33
Tabell 2.20	Anslagsutveckling 1:7 Utresor för avvisade och utvisade	33
Tabell 2.21	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:7 Utresor för avvisade och utvisade	33
Tabell 2.22	Anslagsutveckling 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	34
Tabell 2.23	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	34
Tabell 2.24	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	35
Tabell 2.25	Anslagsutveckling 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.....	35
Tabell 2.26	Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.	35

Diagramförteckning

Diagram 2.1	Genomsnittlig vistelsetid för personer som lämnat mottagandet 2012–2017.....	15
Diagram 2.2	Bifallsandel avgjorda asylärenden 2012–2017.....	16
Diagram 2.3	Inkomna och avgjorda mål vid Migrationsdomstolarna 2012–2017....	17
Diagram 2.4	Utresor totalt 2010–2017	18
Diagram 2.5	Asylsökandes boende 2011–2017	18
Diagram 2.6	Ändrade/återförvisade avlägsnandemål 2012–2017.....	20
Diagram 2.7	Avgjorda ärenden på grund av anknytning, arbete eller studier 2012–2017.....	21
Diagram 2.8	Antal öppna tillståndsärenden uppdelat på anknytning, studier och arbete 2012–2017	21
Diagram 2.9	Genomsnittlig handläggningstid för ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning, studier och arbete 2012–2017.....	22
Diagram 2.10	Handläggningstider, förstagångsansökningar, yrkesgrupper 2015–2017	23
Diagram 2.11	Handläggningstider, förlängningsansökningar, yrkesgrupper 2015–2017.....	23
Diagram 2.12	Utgiftsutveckling utgiftsområde 8 Migration 2004–2017, prognos 2018–2021.....	26
Diagram 2.13	Fördelning av utgifter på anslag 1:2 2017.....	27

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2019 under utgiftsområde 8 Migration enligt tabell 1.1. 2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som	inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Migrationsverket	5 411 896
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	5 567 000
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	57 915
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	978 291
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	426 649
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	432 027
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	349 202
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	155 450
1:9	Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl.	195 000
Summa		13 573 430

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	356 400	2020–2023
varav	146 000	2020
varav	138 000	2021
varav	72 400	2022–2023
Summa beställningsbemyndiganden under utgiftsområdet	356 400	

2 Utgiftsområde 8 Migration

2.1 Principer för utformningen av denna proposition

Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av denna proposition med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering. Bakgrunden till dessa redogörs närmare för i finansplanen (Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1).

Utgångspunkten för förslagen i denna proposition har varit att den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har följande generella justeringar gjorts för utgiftsområdena:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslagen har justerats om det krävs för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- För att verksamhet som baseras på ett beställningsbemyndigande för kommande år ska ges förutsättningar att bedrivas i samma omfattning 2019–2021 har anslagsnivåerna för alla år justerats med hänsyn till

nivån på beräknade infrianden av de ekonomiska åtagandena 2019.

De sedvanliga finansieringsprinciperna som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har i enlighet med ramverket för finanspolitiken tillämpats även vid framtagandet av denna proposition (skr. 2017/18:207, bet. 2017/18:FiU32, rskr, 2017/18:334). Finansieringarna som ligger till grund för förslagen i propositionen har prövats mot den grundläggande förutsättningen att statens verksamhet ska kunna bedrivas i princip i samma omfattning som 2018.

Utöver förslag om anslag lämnar regeringen även nödvändiga förslag om beställningsbemyndiganden och andra finansiella befogenheter samt övriga förslag på finansmaktens område som kräver riksdagens ställningstagande inför det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndigande har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och med hänsyn till de föreslagna anslagsnivåerna.

Endast sådana förändringar i förhållande till riksdagens ursprungliga budgetbeslut för 2018 som varit förenliga med vad som ovan angetts har föreslagits. Regeringens budgetförslag innebär i de allra flesta fall att den statliga verksamheten kan genomföras i samma omfattning som 2018. Vissa anslagsnivåer har blivit lägre än de beräkningar som regeringen tidigare redovisat för 2019, medan andra har blivit högre. Vid behov kan förslag till ändringar i budgeten lämnas under pågående budgetår.

Vilka konsekvenser för anslagsnivån som tillämpningen av principerna har fått redovisas under regeringens övervägande för respektive

anslag. Tyngdpunkten i redovisningen är konsekvenserna för anslagsnivån 2019. I härledningstabellerna har det inte varit praktiskt möjligt att specificera nya beslut och överföringar på motsvarande sätt som gjordes i budgetpropositionen för 2018.

Regeringen redovisar på sedvanligt sätt beräkningar även för det andra och tredje tillkommande året efter budgetåret, dvs. för 2020 och 2021. Även dessa beräkningar baseras på de ovan angivna principerna. Regeringen har dock inte tillämpat principen om förlängning av anslagsnivån för 2018 för åren efter budgetåret, när det gäller reformer för vilket ett slutdatum angivits. För 2020 har reformer som planerats upphöra helt fr.o.m. 2019 eller 2020 tagits bort från beräknade anslagsnivåer. På motsvarande sätt har reformer som planerats upphöra helt fr.o.m. 2021 tagits bort från beräknade anslagsnivåer fr.o.m. det året.

De redovisade beräkningarna för 2020 och 2021 görs för att det ska vara möjligt att härleda de föreslagna preliminära utgiftsramarna för 2020 och 2021 till anslagen. Med hänsyn till att propositionen lämnas av en övergångsregering är de förutsättningar som dessa beräkningar bygger på mycket osäkra. Informationsvärdet av beräkningarna är därför begränsat.

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i denna proposition en

resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de ovan angivna principerna har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten. Regeringen har även avstått från att redovisa den framtida politiska inriktningen för utgiftsområdet. Vad som ska gälla för 2019 framgår av förslagen om anslag och övriga finansiella befogenheter samt av de ändamål som är kopplade till dessa.

2.2 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i och vistas i Sverige samt frågor som rör mottagandet av asylsökande.

Inom utgiftsområdet finansieras Migrationsverkets förvaltningsutgifter, utgifter för ersättningar och bostadskostnader, utgifter för personer som ska vidarebosättas, utgifter för offentliga biträden samt EU-fonder inom området. Vidare finansieras verksamheten vid migrationsdomstolarna, Migrationsöverdomstolen och Kriminalvårdens utgifter för utresor för avvisade och utvisade.

Inom utgiftsområdet ryms även deltagande i EU-samarbete och annat internationellt samarbete.

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 8

Milljoner kronor

	Utfall 2017	Budget 2018 ¹	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021
1:1 Migrationsverket	6 015	5 348	5 287	5 412	5 452	4 191
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	30 600	13 809	12 408	5 567	4 734	4 079
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	738	93	93	58	38	38
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	839	961	929	978	989	461
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	246	290	294	427	349	227
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	806	888	609	432	412	387
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	253	349	295	349	349	327
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	147	155	154	155	155	155
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m fl.	389	395	396	195		
Totalt för utgiftsområde 08 Migration	40 034	22 288	20 465	13 573	12 479	9 865

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

**Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2019–2021.
Utgiftsområde 8 Migration**

Miljoner kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	15 748	15 748	15 748
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	73	161	239
Beslut	4 151	4 235	2 646
Övriga makroekonomiska förutsättningar	11	25	25
Volym	-5 879	-6 925	-8 028
Överföring till/från andra utgiftsområden	-31	-65	-65
Övrigt	-500	-700	-700
Ny ramnivå	13 573	12 479	9 865

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

**Tabell 2.3 Ramnivå 2019 realekonomiskt fördelad.
Utgiftsområde 8 Migration**

Miljoner kronor

	2019
Transfereringar ¹	5 943
Verksamhetsutgifter ²	7 592
Investeringar ³	38
Summa ramnivå	13 573

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2017 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Målet för utgiftsområdet

Målet som riksdagen har fastslagit för utgiftsområdet är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet (prop. 2009/10:1, utg.omr. 08, bet. 2009/10: SfU2, rskr. 2009/10:132).

2.4 Resultatredovisning

Flera myndigheter delar tillsammans med regeringen ansvaret för den verksamhet inom migrationsområdet som ska leda till att det migrationspolitiska målet uppnås. Migrationsverket är förvaltningsmyndighet för frågor som rör bl.a. uppehållstillstånd, arbetstillstånd, mottagande av asylsökande och återvändande. Vid sidan av dessa uppgifter har Migrationsverket också ett särskilt ansvar för att utgiftsområdets mål ska uppnås. Det innebär att Migrationsverket ska vara drivande i samarbetet mellan myndigheterna när det gäller att upprätthålla en effektiv verksamhet med god rättslig kvalitet och som säkerställer god service till de sökande och andra intressenter. Det gäller inte minst målet att vistelsetiden i mottagandet ska vara så kort som möjligt. Polismyndigheten och Kriminalvården ansvarar för att verkställa beslut om avvísning eller utvisning med tvång och migrationsdomstolarna överprövar Migrationsverkets beslut i de fall den sökande överklagar. Utlandsmyndigheterna handlägger migrationsärenden och biträder Migrationsverket och Polismyndigheten i ärenden enligt utlänningslagstiftningen. För verksamhet som syftar till att tillvarata och beakta migrationens utvecklingseffekter ansvarar i huvudsak Regeringskansliet.

2.4.1 Förutsättningarna inför budgetåret 2017

Det stora antalet asylsökande som kom till Sverige hösten 2015 föranledde regeringen att besluta om ett antal åtgärder under 2015 och 2016. Bland annat infördes en tillfällig lagstiftning i syfte att anpassa svenska asylregler till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner. Regeringens syfte med åtgärderna var bl.a. att minska belastningen på Migrationsverkets boenden och att öka effektiviteten i asylprocessen. Samtidigt skulle kapaciteten i mottagandet och etableringen förbättras. De tillfälliga ID-kontroller som infördes i början av 2016 har avskaffats medan de tillfälligt återinförda inre gränskontrollerna kvarstår. Åtgärderna har tillsammans med politiska förändringar i andra länder och inom EU resulterat i ett betydligt lägre inflöde av nya asylsökande under 2016 och 2017 jämfört med 2015. Trots att Migrationsverket avgjorde ett stort antal asylärenden under 2016

var det fortfarande tiotusentals asylsökande som kommit under senare år som ännu inte hade fått sina ärenden avgjorda i första instans. Migrationsverket bedömde inför 2017 att dessa personer skulle få sina ansökningar avgjorda under året och att de ansökningar som inkom från och med halvårsskiftet 2017 skulle kunna få en handläggningstid på i genomsnitt tre till fyra månader. För att klara det skulle Migrationsverket behöva ha fortsatt fokus på att uppnå en högre produktivitet och effektivitet inom prövningen av samtliga ärendeslag. Produktivitetsoökningar skulle bl.a. uppnås genom ett vidareutvecklat arbete med digitalisering. Samtidigt förväntades Migrationsverket under 2017 successivt minska och anpassa sin organisation och verksamhet efter de nya förutsättningarna.

2.4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

I resultatredovisningen har målet för utgiftsområdet delats upp i fyra delar. Målet är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som:

- värnar asylrätten,
- inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring,
- tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter, samt
- fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

För att de första två delarna ska kunna uppnås behöver relevanta regelverk vara utformade på ett sådant sätt att de främjar god måluppfyllelse. Samtidigt behöver tillämpningen av regelverken ske med en hög effektivitet, god rättslig kvalitet och med god service. Asylsystemets funktionalitet har även betydelse för om det uppfattas som legitimt i allmänhetens ögon.

Bedömningen av måluppfyllelsen i *de första två delarna* baseras främst på Migrationsverkets tillämpning av regelverket, och fokuserar på effektivitet i verksamheten, rättslig kvalitet och

service. Indikatorerna är i vissa fall desamma i del 1 och del 2, i andra fall specifika för en av delarna enligt följande:

Indikatorer avseende effektivitet i verksamheten

- antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft inom olika ärendekategorier (del 1 och 2),
- genomsnittskostnad per avgjort ärende, inom olika ärendekategorier (del 1 och 2),
- vistelsetid i mottagandet inom olika ärendekategorier (del 1),
- antal utresor (del 1)
- dygnskostnad i asylboendet (del 1)
- genomsnittlig handläggningstid för tillståndsärenden (del 2)

Indikator avseende service

- andel nöjda personer efter kontakt med Migrationsverket (del 1 och 2)

Indikatorer avseende rättslig kvalitet

- andel mål i migrationsdomstol som lett till ändrad utgång eller återförvisning (del 1 och 2),
- andel formellt och materiellt riktiga beslut hos Migrationsverket (del 1 och 2),
- andel ärenden där Migrationsverkets handläggning gjorts utifrån gällande lag och den sökandes individuella förutsättningar (del 1 och 2)

För att bedöma måluppfyllelsen i de sista två delarna av målet saknar regeringen för närvarande kvantitativa indikatorer. Bedömningen i dessa delar baseras på under året vidtagna åtgärder. För att belysa jämställdhetsutfallet i verksamheten är resultatredovisningen uppdelad och kommenterad utifrån kön när så är möjligt och relevant.

Tabell 2.4 Översikt migrationspolitiken 2012–2017 inklusive prognos inför 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Varav kvinnor/flickor 2017	Prognos inför 2017
Genomsnittligt antal inskrivna asylsökande	38 000	43 000	62 000	100 000	157 000	96 000	31 %	89 000
Antal nya asylsökande	44 000	54 000	81 000	163 000	29 000	26 000	39 %	51 000
-varav ensamkommande barn	3 600	3 900	7 000	35 400	2 200	1 300	22 %	4 500
Antal avgjorda asylansökningar i första instans	36 500	50 000	53 500	59 000	112 000	79 000	29 %	111 000
-varav förlängningsansökningar	-	-	-	-	-	12 600	30 %	9 900
Inkomna tillståndsärenden	190 000	201 000	184 000	173 000	175 000	171 000	49 %*	207 000
Avgjorda tillståndsärenden	191 000	180 000	170 000	153 000	159 000	199 000	49 %*	205 000

*Avser andel av de största tillståndskategorierna, dvs. anknytning- arbetsmarknads- och studerandeärenden

2.4.3 Del 1 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten

Sammanfattning

Produktiviteten i asylprövningen har sjunkit och kostnaden per avgjort ärende har ökat bl.a. på grund av många utredningskrävande ärenden. Handläggningstiderna fortsatte att öka, vilket fick stor effekt på vistelsetiderna som ökar för i stort sett samtliga kategorier inom asylprövningen. Den rättsliga kvaliteten i asylprövningen ligger på en hög och stabil nivå.

För att migrationspolitiken ska vara långsiktigt hållbar och värna asylrätten behöver de asylsökande som har skyddsskäl beviljas uppehållstillstånd, medan de som får ett lagakraftvunnet avlägsnandebeslut ska lämna landet. Vidare måste Migrationsverket och andra ansvariga myndigheter bedriva en effektiv verksamhet där de sökande får en snabb prövning som håller en hög rättslig kvalitet. Långa handläggningstider och vistelsetider i mottagandet motverkar såväl etablering som återvändande och medför onödiga kostnader för staten. Det är därför av vikt att handlägningsprocessen från ansökan till beslut hålls så kort som möjligt, att beslutsfattandet är förutsebart och enhetligt samt att myndigheten tillhanda håller en ändamålsenlig service och tillgänglighet för sökande och andra intressenter. Vidare ska de asylboenden som erbjuds under asylprocessen vara kostnads-effektiva. Regeringens bedömning av måluppfyllelsen bygger därför huvudsakligen på hur väl Migrationsverkets asylprövning- och mottagandeverksamhet uppfyller dessa krav.

Effektivitet i asylprocessen

Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2017 att effektiviteten inom asylprocessen behövde öka vilket borde medföra en ökning av antalet avgjorda asylärenden per årsarbetskraft, minskade kostnader per avgjort asylärende, kortare vistelsetider och minskade bodygnskostnader per inskriven. Dessa indikatorer kan påverkas av en rad faktorer utom Migrationsverkets kontroll, vilket försvårar utvärderingen av effektiviteten i asylprocessen. En sådan faktor är ärendesammansättningen, t.ex. hur stor andel av de sökande som kommer från respektive land och hur stor andel av ärendena som är uppenbart ogrundade och därför kan hanteras snabbare. Särskilt svårt är det med jämförelser mellan år på grund av att förutsättningarna, särskilt under senare år, i hög grad har varierat. Under 2017 har antalet avgjorda asylärenden per årsarbetskraft minskat, kostnaden per avgjort asylärende ökat, och såväl handläggningstider som vistelsetider har fortsatt att öka inom nästan samtliga ärendekategorier.

Antal avgjorda asylärenden per årsarbetskraft minskade

Migrationsverket avgjorde ca 79 000 asylärenden under 2017, varav ca 66 000 var förstagsärenden och ca 13 000 förlängningsansökningar. Det är det näst högsta antalet avgjorda asylärenden någonsin men samtidigt är det 32 000, eller närmare 30 procent, färre än de 111 000 beslut som Migrationsverkets förvaltningsanslag dimensionerades för i budgetpropositionen för 2017. Endast två tredjedelar av det förväntade antalet förstagsansökningar avgjordes. I första hand beviljades väsentligt färre

uppehållstånd (- 25 000 eller 39 procent) än förväntat, men myndigheten fattade också betydligt färre beslut om överföring enligt Dublinförordningen (- 5 400 eller 67 procent) på grund av att det inkom färre sådana ansökningar. Skillnaden när det gäller antalet övriga avslag var något mindre (- 3 000 eller 11 procent).

Vissa kategorier asylansökningar är mer resurskrävande än andra. Även om det inte skulle ske någon förändring av Migrationsverkets effektivitet skulle därför en ändrad sammansättning av ärenden påverka antalet avgjorda ärenden per årsarbetare.

Så länge Migrationsverket inte redovisar prognos och utfall för produktiviteten per ärendekategori, är det svårt att bedöma hur mycket en förändring av antalet avgjorda ärenden är en konsekvens av förändrad sammansättning eller en konsekvens av en förändrad effektivitet i handläggningen. Ekonomistyrningsverket fick av regeringen i juni 2017 i uppdrag att analysera i vilken grad Migrationsverkets ekonomi-administrativa processer och rutiner tillgodoser behovet av en enhetlig och transparent redovisning av myndighetens kostnader fördelad på olika verksamheter, samt möjliggör jämförbarhet mellan kostnader för likartade verksamheter.

Produktiviteten i asylprövningen 2017, mätt som genomsnittligt antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft blev 39, vilket är 37 procent lägre än vad Migrationsverket bedömde i den prognos som låg till grund för budgetpropositionen för 2017. Det är också betydligt lägre än övriga år i jämförelseperioden med undantag för 2015 (se tabell 2.2). I viss mån påverkades sannolikt den genomsnittliga produktiviteten av att en högre

andel av de kvarvarande ärendena från 2015 och 2016 var mer resurskrävande än vad myndigheten prognostiserat. Vidare missbedömde Migrationsverket konsekvenserna av det stora antalet relativt nyanställda medarbetarnas brist på erfarenhet av att handlägga ansökningar där det inte förelåg en bifallspresumtion, vilket bidrog till en produktivetsminskning. Migrationsverket började i augusti 2017 också handlägga förlängningsärenden enligt lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Myndigheten kan ha överskattat sin kapacitet och/eller svårighetsgraden i de ärenden som myndigheten planerade att avgöra under 2017.

Kostnaden per avgjort asylärende ökade

Under 2017 uppgick genomsnittskostnaden per avgjort asylärende till ca 24 275 kronor (på Migrationsverkets förvaltningsanslag) vilket var ca 7 500 kronor mer än 2016. Som tidigare har redogjorts för, bestod en stor del av ärendena som avgjordes under 2017 av äldre ärenden och avslagsärenden, vilka i regel är mer utredningskrävande än presumtiva bifallsärenden. Kostnadsutvecklingen följer därmed utvecklingen av antalet avgjorda ärenden per årsarbetare. Då det saknas redovisning av kostnad per avgjort ärende per ärendekategori kan regeringen inte bedöma om kostnadsökningen i huvudsak kan förklaras av minskad produktivitet i handläggningen, på ärendesammansättningen inom avgjorda ärenden eller om det är en kombination av dessa två.

Tabell 2.5 Kostnad, årsarbetskraft och avgjorda asylärenden 2012–2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Avgjorda asylärenden*	36 526	49 870	53 503	58 842	112 019	78 925
Årsarbetskraft asyl	603	836	1 068	1 456	2 032	2 043
Avgjorda asylärenden per årsarbetskraft	61	60	50	40	55	39
Kostnad per avgjord asylansökan anslag 1:1 (kr)	16 555	16 543	19 711	24 626	16 774	24 275
Total kostnad asylprövning anslag 1:1 (tkr)	604 700	825 013	1 054 611	1 449 034	1 879 039	1 915 926

*Avser både förstags- och förlängningsansökningar.
Källa: Migrationsverket.

Vistelsetid som indikator för effektivitet

Vistelsetidens längd, dvs. tiden från att ansökan lämnas in tills att den sökande, efter prövning av ansökan, skrivs ut ur mottagningsystemet har en direkt påverkan på statens utgifter eftersom den inskrivne har rätt till boende, dagernsättning, skola och hälsovård under hela den tiden. Vistelsetiden påverkar även den asylsökandes välbefinnande och dennes förutsättningar att kunna etablera sig i Sverige alternativt återvända.

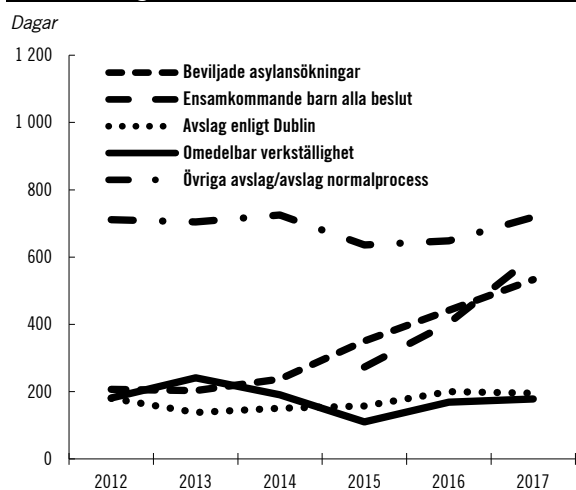
Vistelsetidens längd påverkas, förutom av Migrationsverkets handläggning, av flera andra aktörer som t.ex. domstolarnas arbete med att avgöra mål, kommunernas mottagande av nyanlända för bosättning och individens vilja att återvända självmant eller mottagarländerns vilja att återta sina egna medborgare som återvänder med hjälp av polis. Vistelsetiden är därmed en bra indikator för att bedöma effektiviteten i asylprocessen som helhet medan handläggningstider hos Migrationsverket och migrationsdomstolarna säger mer om effektiviteten hos respektive instans. Eftersom sammansättningen av sökande förändras över tid är vistelsetiden inom en given ärendekategori en mer relevant indikator för att bedöma effektiviteten i asylprocessen än att bedöma genomsnittet för samtliga ärenden. Därför är redovisningen av vistelsetider uppdelad i olika kategorier.

Vistelsetiderna fortsatte att öka för personer vars asylansökan beviljades

Vistelsetiderna i bifallsärenden påverkas huvudsakligen av Migrationsverkets handläggningstid av asylärendet och tiden från beslut till mottagande i kommun. Vistelsetiden för de asylsökande som fått sin asylansökan beviljad och som har lämnat mottagandet under 2017 uppgick till i genomsnitt 533 dagar, vilket kan jämföras med 442 dagar 2016 och 350 dagar 2015. Ökningen beror bl.a. på att handläggningstiden för bifallsärenden hos Migrationsverket har ökat. I bifallsärenden (förstagångsansökningar) var handläggningstiden i genomsnitt 499 dagar. I ärenden rörande kvinnor/flickor var motsvarande handläggningstid kortare (465 dagar) än i ärenden rörande män/pojkar (517 dagar). För bifallsärenden i förlängningsansökningar fanns ingen skillnad mellan könen under 2017.

Sedan den 1 mars 2016 är alla kommuner skyldiga att ta emot nyanlända genom lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Efter anvisning har kommunerna som längst två månader på sig att ta emot den nyanlända. Se vidare utg. omr. 13 avsnitt 3.4.3 Insatser för nyanländas etablering, om anvisning med stöd av bosättningslagen och ledtider efter uppehållstillstånd.

Diagram 2.1 Genomsnittlig vistelsetid för personer som lämnat mottagandet 2012–2017

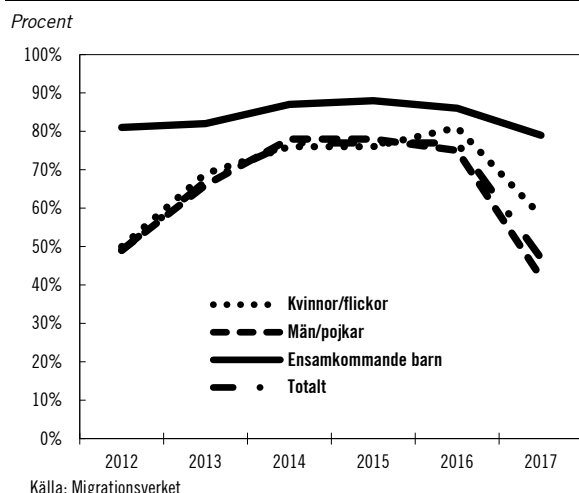
Statistik saknas för beslut ensamkommande barn under period 2012–2014
Källa: Migrationsverket.

Tabell 2.6 Genomsnittlig handläggningstid i dagar per ärendekategori 2012 – 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Avgjorda asylansökningar i första instans*	108	122	142	229	328	496
Bifall	108	118	145	292	363	499
Ensamkommande barn ¹	98	120	143	195	353	578
Avslag/överföring enligt Dublinförordningen	99	68	71	87	143	75
Avvisning med omedelbar verkställighet	47	39	32	32	31	30
Övriga avslag ²	148	198	225	264	376	581
Handläggningstid migrationsdomstol	141	99	108	81	75	132

*Avser förstagångsansökningar.

Källa: Migrationsverket och Domstolsverket

Diagram 2.2 Bifallsandel avgjorda asylärenden 2012–2017

Källa: Migrationsverket

Män fick i likhet med föregående år, i större utsträckning än kvinnor avslag på sina asylansökningar och skillnaden har ökat jämfört med tidigare år. Bifallsandelen för förstagångsansökningar som avgjorts i sak var 58 procent för kvinnor och 42 procent för män under 2017. Motsvarande 2016 var 81 procent för kvinnor och 75 procent för män. En förklaring till kvinnors ökning av bifallsandel i förhållande till män är att andelen ärenden i vilket ett manligt nätverk är av vikt för kvinnans skyddsskäl har ökat jämfört med föregående år. Avseende ensamkommande barn har skillnaden i bifallsandelar för samtliga förstagångsärenden minskat mellan pojkar (72 procent) och flickor (78 procent) jämfört med tidigare år.

Vistelsetiderna varierar för personer vars asylansökningar avslås

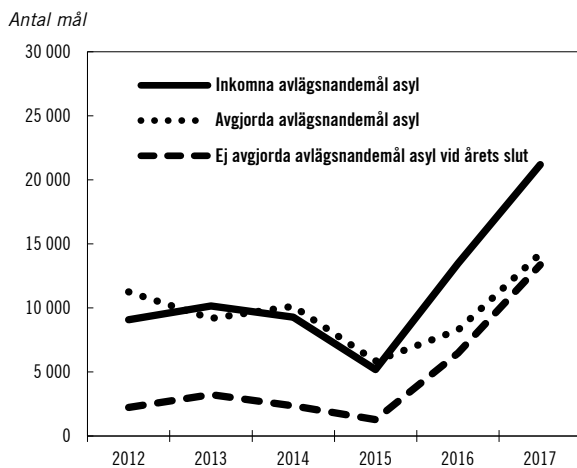
Vistelsetiderna är i regel relativt korta för personer vars ansökningar är uppenbart ogrundade och för personer vars ärenden hanteras enligt Dublinförordningen. Handläggningstiden för personer vars ansökningar är uppenbart ogrundade har varit relativt konstant under senare år men vistelsetiden har ändå varierat. För personer vars ärenden hanteras enligt Dublinförordningen och som har lämnat mottagandet 2017 har handläggningstiden minskat med i genomsnitt 41 dagar, eller motsvarande ca 30 procent jämfört med 2016. Vistelsetiden har ändå ökat, sannolikt pga. att färre valt att återvända under 2017.

Den 1 juni 2016 infördes en ändring i lag (1994:137) om mottagande av asylsökande som innebär att vuxna utlänningar utan ansvar för barn under 18 år skrivs ut ur mottagandet efter att beslut om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft och tidsfristen för frivilligt återvändande löpt ut. Den genomsnittliga vistelsetiden för personer i normalprocess vars asylansökan avslogs och som lämnade mottagandet 2017 uppgick till 719 dagar vilket kan jämföras med 648 dagar 2016 och 636 dagar 2015. Ökningen beror på att handläggningstiderna ökat kraftigt liksom tiden från beslut i första instans till utskrivning från mottagandet, som uppgick till i genomsnitt 335 dagar 2017. Det var 84 dagar mer än 2016 och 8 dagar mindre än 2015, vilket indikerar att de lagändringar som genomfördes i syfte att bl.a. förkorta vistelsetiderna för dem som fått ett avslagsbeslut ännu inte har medfört en sådan effekt.

¹ Vid ansökningstillfället² Avser avslagsärenden i normalprocess dvs ärenden som inte hanteras enligt Dublinförordningen, inte är uppenbart ogrundade eller är ensamkommande barn-ärenden

Då antalet avslagsbeslut i första instans var nästan lika högt under 2017 som 2016 ökade antalet öppna mål vid migrationsdomstolarna för andra året i rad. Ökningen var större än vad Domstolsverket prognostiserat. Domstolarna har haft en hög personalomsättning och vissa rekryteringssvårigheter. Likaså har andelen mål med muntliga förhandlingar ökat. Vidare har såväl offentliga biträden som Migrationsverket begärt anstånd med att inkomma med underlag i en stor andel av målen. Handläggningstiderna vid migrationsdomstolarna har som en följd av bl.a. detta ökat, vilket inneburit längre väntetider. Samtidigt har åtgärder vidtagits för att med bibehållen rättssäkerhet effektivisera hanteringen av migrationsmål. Exempelvis kan en migrationsdomstol som ett resultat av en lagändring den 1 januari 2017 dels lämna över andra mål än migrationsmål till en annan förvaltningsrätt, dels lämna över migrationsmål till annan migrationsdomstol (SFS 2016:1138). Vidare har en utökad samverkan mellan domstolar i form av ökad möjlighet att delegera bl.a. beredningsåtgärder till vissa personer anställda på annan domstol möjliggjorts genom lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2017.

Diagram 2.3 Inkomna och avgjorda mål vid Migrationsdomstolarna 2012–2017

Källa: Domstolsverket

Fortsatt ökade vistelsetider för ensamkommande barn

Under 2017 avgjordes nästan 19 500 första-gångsansökningar där de sökande vid ansökningstillfället registrerats som ensamkommande barn. Antalet som också fick beslut som ensamkommande barn var 7 480 under 2017. Flertalet ensamkommande barn beviljas uppehållstillstånd i första instans vilket gör att

den totala vistelsetiden i huvudsak består av Migrationsverkets handläggningstid. Dessa personer bosätts sedan inom en månad per automatik i den kommun de vistas i.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ensamkommande barns första-gångsansökningar uppgick under 2017 till i genomsnitt 578 dagar vilket var en kraftig ökning jämfört med tidigare år. Denna ärendekategori tillhör en av de mest utredningskrävande och stora överbalanser skapades under 2015 när antalet inkomna ärenden mycket kraftigt översteg prövningskapaciteten. Att ärenden med sannolikt bifall prioriterades under 2016 bidrog också till att handläggningstiden för ensamkommande barn ökade under 2017.

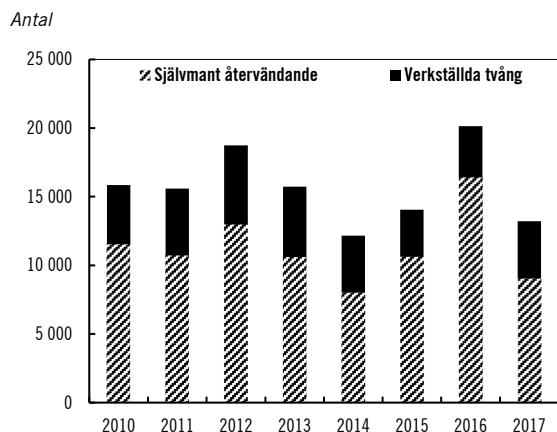
För att öka enhetligheten och rättssäkerheten i prövningen skapades ett system för åldersbedömningar för personer som ansöker som ensamkommande barn men som inte kunnat göra sin minderårighet sannolik. Handläggningstiden för ensamkommande pojkar blev betydligt längre under 2017 (583 dagar) än för flickor (520 dagar), bl.a. beroende på att behovet av medicinsk åldersbedömning varit mer omfattande för ensamkommande pojkar än för ensamkommande flickor.

Återvändandet

En viktig komponent i en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten är att de personer som saknar tillstånd för att vistas i Sverige återvänder så snabbt som möjligt till sitt hemland eller annat land. Målet är att detta i första hand ska ske självmant och det ingår i Migrationsverkets uppdrag att motivera de berörda att lämna Sverige.

Som beskrivits tidigare skrivs vuxna utlänningar utan ansvar för barn numera ut ur mottagandet efter att beslut om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft och tidsfristen för frivilligt återvändande löpt ut, i syfte att bl.a. ge ett ökat incitament för att återvända självmant.

Under 2017 återvände ca 13 200 personer som saknade uppehållstillstånd genom Migrationsverkets och Polismyndighetens försorg. Av dessa har ca 9 100 personer rest ut självmant, vilket var 4 800 färre än förväntat. Av de som återvände självmant under 2017 var 31 procent kvinnor/flickor och 69 procent män/pojkar. Av samtliga asylsökande 2017 var 39 procent kvinnor/flickor och 61 procent män/pojkar.

Diagram 2.4 Utresor totalt 2010–2017

Källa: Migrationsverket och Polismyndigheten

En orsak till att färre än förväntat har återvänt självmant är att Migrationsverket fattade 5 400 färre beslut än väntat, om överföring av ärenden enligt Dublinförordningen. En annan orsak kan vara att prognosen för 2017 i viss utsträckning bygger på utfall och under 2016 återkallade många sin asylansökan och återvände därefter självmant. De långa handläggningstiderna antas också ha påverkat återvändandet under 2017, då en utdragen väntan många gånger påverkar inställningen och viljan att återvända. Ju längre tid en person får vänta på beslut desto mer minskar motivationen till ett självmant återvändande. Av de personer som sedan 2010 fått ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut samt de personer som återtagit sin ansökan, har sammantaget ca 67 procent också återvänt (självant eller med tvång).

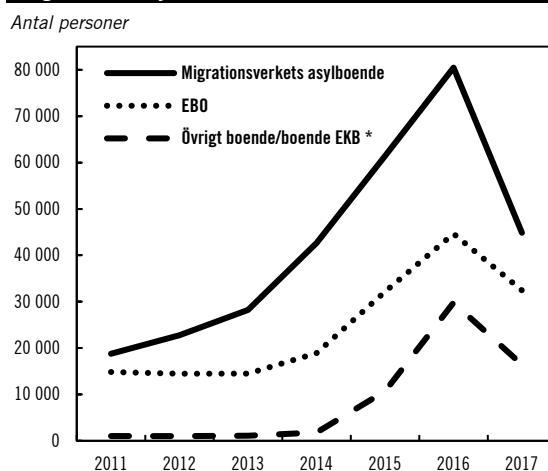
Under 2017 avvek ca 6 300 personer från Migrationsverkets mottagande vilket kan jämföras med ca 7 600 under 2015 och ca 5 900 under 2016. Av de avvika 2017 var 75 procent män/pojkar. Knappt 2 procent av de som avvek 2017 var ensamkommande barn.

Placering i förvar används efter beslut av Migrationsverket, Polismyndigheten eller domstol för att säkerställa att en person är tillgänglig så att ett beslut om av- eller utvisning kan verkställas, eller för att utreda någons identitet eller rätt att vistas i landet. Migrationsverket har under de senaste åren tillförts medel för att antalet förvarsplatser ska öka. Platserna har också ökat så att det 2017 fanns 357 förvarsplatser vid fem orter, vilket är 40 procent fler än 2016. Beläggningsgraden i förvaren har varit hög under hela 2017 och var vid slutet av året 99 procent.

Kostnaderna per dygn för boendet minskar

Ett viktigt mål för regeringen avseende mottagandet av asylsökande är att Migrationsverket ska ha kostnadseffektiva asylboenden. Inför budgetåret 2017 angavs i Migrationsverkets regleringsbrev att kostnaden per boendeplats ska minska.

Till följd av ett minskat behov har Migrationsverket under 2017 avvecklat drygt 29 000 av de återstående boendeplatserna i de tillfälliga boendena som myndigheten upphandlade under främst hösten 2015. Avvecklingen har dock gått långsammare än Migrationsverkets antagande inför 2017 vilket resulterat i att det under 2017 fanns i genomsnitt knappt 16 000 boendeplatser i upphandlade boenden vilket var 9 000 fler än prognostiserat. Avvecklingen av dessa relativt dyra boenden har resulterat i att kostnaden för boendet för asylsökande (exkl. ensamkommande barn) har minskat per dygn och plats jämfört med 2016. Genomsnittskostnaden uppgick under 2017 till 162 kronor per dygn och plats vilket var 42 kronor mindre än 2016 men samtidigt 30 kronor mer än vad som var budgeterat för i budgetpropositionen för 2017. Under 2017 bodde i genomsnitt ca 46 000 asylsökande i ett av Migrationsverket tillhandahållet asylboende (exkl. ensamkommande barn) vilket var i genomsnitt 2 000 färre än förväntat och 36 000 färre än under 2016.

Diagram 2.5 Asylsökandes boende 2011–2017

Källa: Migrationsverket *Ensamkommande barn

Service och tillgänglighet

Regeringens mål är att Migrationsverket inom såväl asylprövningen som tillståndsprövningen

ska ge god service som möter sökandes och andra intressenters behov. Samtidigt ska handläggningsprocesserna göras mer kostnads-effektiva genom att servicen till och tillgängligheten för de sökande och andra intressenter ska vara ändamålsenlig.

Under 2017 beslutade Migrationsverket om en långsiktig servicestrategi. Nedbrutna och kvantifierade mål har även tagits fram i syfte att förbättra möjligheten att följa upp servicenivån. Myndigheten har begränsade möjligheter att mäta servicens direkta påverkan på kostnads-effektiviteten i handläggningen men mätetal har tagits fram för att på sikt kunna följa upp bl.a. ledtider, kompletteringar och onödig efterfrågan. Onödig efterfrågan, dvs. efterfrågan som myndigheten själv skapar hos sökanden och andra målgrupper genom att inte lyckas med att ge korrekt, relevant och tydlig information vid rätt tillfälle och som därmed genererar upprepade kontakter, utgör i dag cirka hälften av förfrågningarna vid myndighetens servicecenter. En bidragande orsak till denna utveckling är de långa handläggningstiderna som medför återkommande frågor om hur lång tid ett ärende beräknas ta samt bristen på effektiva digitala tjänster. Fortsatt digital utveckling bör även kunna innebära kortare handläggningstider för ersättningsansökningar från kommuner och landsting.

Digital utveckling inom serviceområdet har under 2017 inte prioriterats av Migrationsverket till förmån för andra prioriterade insatser. Under 2017 var det sammanlagda värdet för andelen personer som var nöjda efter kontakt med Migrationsverket 74 procent.

Rättslig kvalitet i asylprövningen

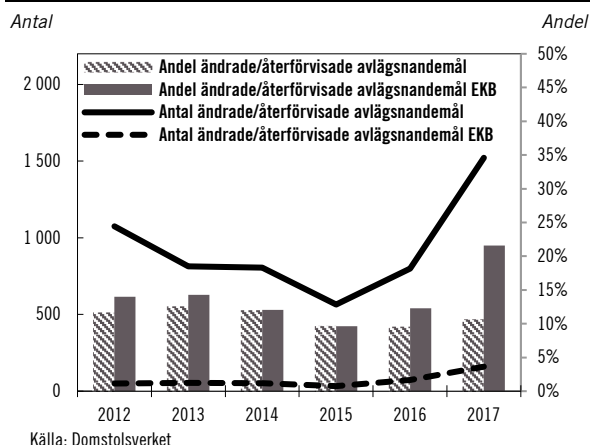
För att bedöma den rättsliga kvaliteten i Migrationsverkets asylprövning används andelen mål i migrationsdomstolarna som lett till ändrad utgång, vilket indikerar i vilken utsträckning Migrationsverket genomfört en korrekt och tillräcklig utredning i ärendet och i vilken utsträckning överinstanserna gör samma bedömning som Migrationsverket. En ökad andel mål med ändrad utgång och återförvisade mål kan inte alltid förklaras av brister i Migrationsverkets handläggning. Domstolarna kan t.ex. återförvisa mål när det uppstått ny praxis eller att ny utredning tillkommit i ärendet. Möjligheten att

dra slutsatser av indikatorn begränsas också av att den enbart omfattar beslut som överklagats till domstol, vilket utgjorde ca 40 procent av de asylärenden Migrationsverket beslutade i under 2017. Som kompletterande indikator används andelen formellt och materiellt riktiga beslut i asylärenden och andelen asylärenden där handläggningen har gjorts utifrån gällande lag och den sökandes individuella förutsättningar. Uppgifterna hämtas från Migrationsverkets kvalitetsuppföljning av den rättsliga kvaliteten i asylprövningen. Uppföljningen omfattar både avslags- och bifallsbeslut vilket gör den till ett bra komplement till den första indikatorn.

Få ändringar i högre instans

Trots ny lagstiftning, ändrad praxis och ökad förekomst av återopade nya omständigheter jämfört med tidigare år, är andelen mål med ändrad utgång och återförvisade mål i stort sett oförändrad (se diagram 2.6). När det gäller ensamkommande barn har andelen mål som lett till ändrad utgång eller återförvisning ökat från 12 procent 2016 till 22 procent 2017. Ett avgörande från Migrationsöverdomstolen i början av 2017 fastslog att ensamkommande barn från Afghanistan som saknar socialt nätverk i, och lokalkännedom om, sitt ursprungsland ska anses ha skyddsskäl (MIG 2017:6). Det medförde att ärenden med ensamkommande barn med Afghanistan som ursprungsland vars ansökningar prövades av Migrationsverket under 2016 samt i början av 2017, och som avgjordes i migrationsdomstol under 2017, fick ändrad utgång eller återförvisades till Migrationsverket. Att andelen mål med ändrad utgång eller återförvisning gällande ensamkommande barn ökade var därför väntat.

Tidigare år har Migrationsverkets statistik över andelen *ärenden* med ändrad utgång eller återförvisning använts för att bedöma den rättsliga kvaliteten hos Migrationsverket. Då denna statistik inte särredovisar ensamkommande barn-ärenden används i år i stället migrationsdomstolarnas statistik vilken redovisas per *mål* i stället för *ärenden*. Domstolsverkets redovisning av mål som lett till ändrad utgång eller återförvisning är inte könsuppdelad.

Diagram 2.6 Ändrade/återförvisade avlägsnandemål 2012–2017

Förbättrade resultat i kvalitetsuppföljning

Migrationsverket har under 2016 och 2017 genomfört nationella uppföljningar av den rättsliga kvaliteten i asylprövningen. Resultat över 80 procent i respektive del anser Migrationsverket indikerar en god rättslig kvalitet. Av de i uppföljningen granskade besluten 2017 var 86 procent ”formellt och materiellt riktiga”, dvs. utgången i ärendet var korrekt. Utfallet var på motsvarande nivå under 2016. Vidare hade 81 procent av de granskade asylutredningarna 2017 gjorts utifrån ”gällande lag och sökandes individuella förutsättningar”. Det innebär att tillräckliga utredningsåtgärder, varken mer eller mindre, har vidtagits i förhållande till omständigheterna i respektive ärende, så att den information som är nödvändig för att ett beslut ska kunna fattas har funnits i ärendet. Underutredda ärenden ökar risken för felaktiga beslut eller återförvisade ärenden från domstolen medan överarbetade utredningar påverkar både den rättsliga kvaliteten och effektiviteten i prövningen negativt. I uppföljningen 2016 var motsvarande andel 53 procent, vilket indikerar att Migrationsverket har gjort en markant förbättring av den rättsliga kvaliteten i sina asylutredningar. Kvalitetsuppföljningen visar också att enhetligheten i rättstillämpningen i de uppföljda ärendena är god. Det förekommer vissa skillnader mellan regionerna men dessa är i de flesta fall små. I kvalitetsuppföljningen har Migrationsverket inte identifierat några kvantitativa eller kvalitativa skillnader mellan könen.

Utgångspunkten för Migrationsverkets arbete för likvärdig behandling är att alla sökanden ska behandlas likvärdigt utifrån sina förutsättningar

och behov. Detta manifesteras bl.a. i myndighetens handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2016–2018 som syftar till att säkerställa att alla sökanden får en individuell och rättssäker prövning oavsett kön. Under 2017 har fokus främst varit att integrera ett jämställdhetsperspektiv i den ordinarie verksamheten. Under 2017 har även en uppdragsplan för att stärka barnrättsperspektivet tagits fram.

2.4.4 Del 2 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring

Sammanfattning

Antalet avgjorda tillståndsärenden per årsarbetskraft har minskat, kostnaden per avgjort tillståndsärende har ökat och den genomsnittliga handläggningstiden fortsätter att öka inom flera kategorier. Den rättsliga kvaliteten i Migrationsverkets tillståndsprövning är på fortsatt hög nivå.

Arbetskraftsinvandring är särskilt viktigt för att stärka svensk konkurrenskraft inom sektorer där det saknas individer med rätt kvalifikationer på den svenska arbetsmarknaden. För att uppnå målet om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet och främja den behovsstyrda arbetskraftsinvandringen krävs att Migrationsverket har en väl fungerande tillståndsprövning som präglas av en hög effektivitet, transparent ärendehantering och hög rättslig kvalitet. Genom att biträda Migrationsverket och Polismyndigheten i ärenden enligt utlänningslagstiftningen har även utlandsmyndigheterna en roll för att det migrationspolitiska målet ska kunna nås. En välfungerande tillståndsprövning är en förutsättning för att människor som uppfyller lagens krav ska kunna utnyttja de möjligheter som finns att komma till Sverige, vare sig det är för att arbeta, studera eller leva med en anhörig. På samma sätt som i bedömning av den första delen av målet ställer detta både krav på regelverket och på tillämpningen. Att minimera missbruk av regelverket är också centralt för att uppnå långsiktig hållbarhet.

Effektivitet i tillståndsprövningen

Lägre antal avgjorda ärenden inom tillståndsprövningen än förväntat

I den prognos som låg till grund för regeringens budgettilldelning för 2017 bedömdes att drygt 205 000 beslut i tillståndsärenden skulle fattas under 2017, dvs. ca 6 000 fler än året innan. Migrationsverket avgjorde under 2017 ca 200 000 tillståndsärenden, vilket sammantaget var enligt förväntan. Avseende sammansättningen fanns det däremot skillnader. Exempelvis avgjordes ca 11 400 fler ärenden om uppehållstillstånd på grund av arbete och drygt 7 000 fler ärenden om uppehållstillstånd på grund av studier än vad som bedömdes i den prognos som låg till grund för regeringens budgetbeslut. Däremot avgjordes drygt 28 000 färre ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning än vad som förväntades. Antalet inkomna ansökningar i tillståndsärenden var sammantaget drygt 36 000 färre 2017 än vad som bedömdes i den prognos som låg till grund för regeringens budgetbeslut.

Diagram 2.7 Avgjorda ärenden på grund av anknytning, arbete eller studier 2012–2017

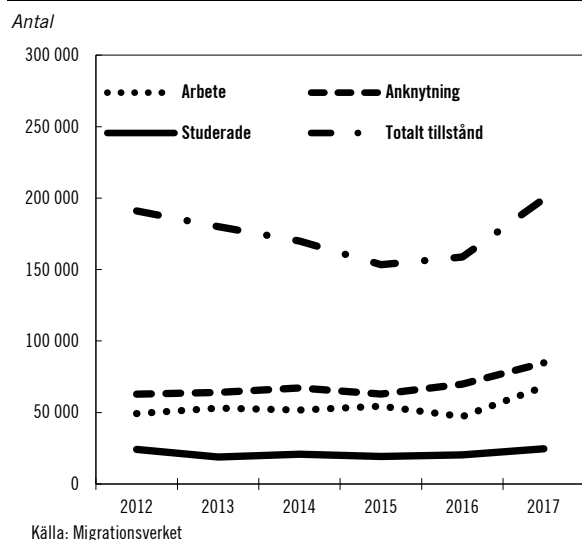
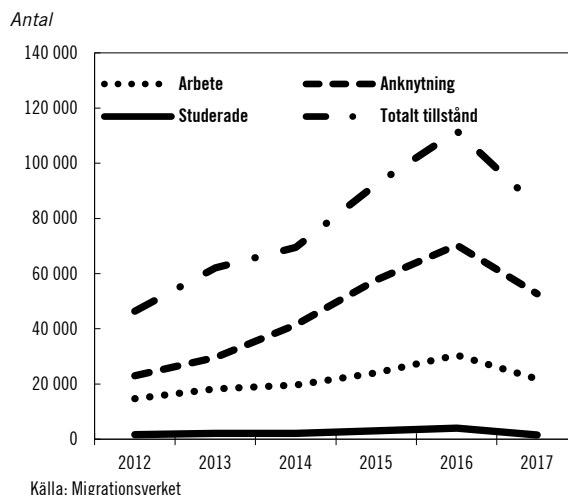

Diagram 2.8 Antal öppna tillståndsärenden uppdelat på anknytning, studier och arbete 2012–2017

Antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft inom tillståndsprövningen fortsätter att minska

Det genomsnittliga antalet beslut per årsarbetskraft i tillståndsärenden har minskat sedan 2012. Inför 2017 sattes ett mål i Migrationsverket regleringsbrev om effektivare handläggningsprocesser. Migrationsverket fick också i uppdrag att ta fram handlingsplaner för att förkorta handläggningstiderna i tillståndsärenden. Fokus skulle ligga på åtgärder som ökade produktiviteten och minskade handläggningstiderna. Effekter skulle uppnås under 2017. Migrationsverket bedömde inför 2017 att produktiviteten i ärenden om uppehållstillstånd på grund av arbete och studier skulle minska samt att produktiviteten skulle öka i ärenden på grund av anknytning.

Under 2017 minskade produktiviteten i samtliga tillståndsärenden till betydligt färre antal avgjorda ärenden per årsarbetare än vad som prognostiserats av Migrationsverket.

I ärenden om uppehållstillstånd på grund av arbete blev utfallet i produktivitet 46 procent lägre än vad som antogs i den prognos som låg till grund för budgetpropositionen för 2017, 267 i stället för 495 beslut per årsarbetskraft. I ärenden om uppehållstillstånd på grund av studier blev utfallet i produktivitet motsvarande 9 procent lägre än prognostiserat, 383 istället för 419 beslut per årsarbetskraft och i ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning blev produktiviteten 106 beslut per årsarbetskraft vilket är 26 procent lägre än prognostiserat. Sannolikt var dessa ärenden ännu mer resurskrävande än vad myndigheten prognostiserat vilket påverkade produktiviteten negativt.

Tabell 2.7 Kostnad, årsarbetskraft och avgjorda tillståndsärenden 2012–2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Avgjorda tillståndsärenden	191 100	180 000	169 900	153 400	158 700	199 400
Årsarbetskrafter tillståndsprövning	474	469	517	646	849	1 185
Avgjorda tillståndsärenden per årsarbetskraft	403	384	337	237	187	168
Kostnad per avgjort ärende, tillstånd (kr)	2 745	3 026	3 318	4 413	5 163	5 376
Total kostnad (tkr)	524 536	544 533	563 734	677 051	819 506	1 072 234

Källa: Migrationsverket

Eventuellt fick inte heller de av myndigheten vidtagna åtgärderna för att öka takten i beslutsfattandet avsedd effekt. Hur mycket av produktivhetsförsämringen som är en konsekvens av en felprognostisering, överskattning av kapaciteten vid myndigheten eller försämrade effektivitet i handläggningen är svårt att bedöma innan Migrationsverket utvecklat denna del av redovisningen.

Genomsnittskostnad per avgjort tillståndsärende har fortsatt att öka

Genomsnittskostnaden per avgjort ärende har till följd av försämrade genomsnittlig produktivitet fortsatt att öka. Kostnadsutvecklingen följer utvecklingen av antalet avgjorda ärenden per årsarbetare. Regeringen kan inte bedöma om kostnadsökningen i huvudsak beror på en lägre produktivitet i handläggningen, på ärendesammansättningen inom avgjorda ärenden eller om det är en kombination av dessa två. De ökade styckkostnaderna har inneburit en ökad belastning på i huvudsak anslag 1:1 *Migrationsverket*.

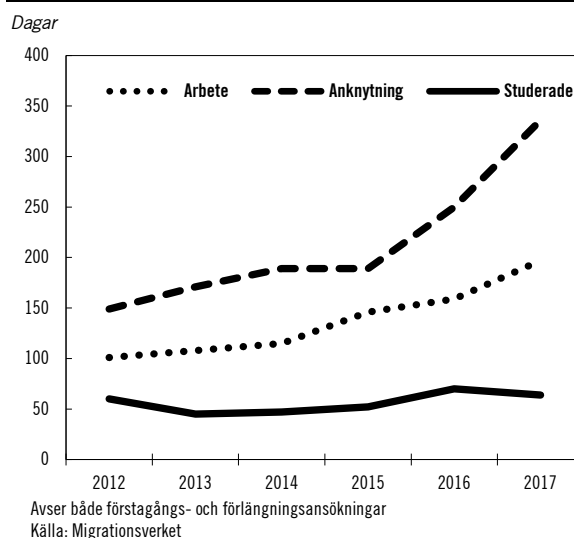
Den genomsnittliga handläggningstiden fortsätter att öka inom flera kategorier

De genomsnittliga handläggningstiderna i ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning och arbete fortsatte att öka under 2017, med 16 procent respektive 24 procent, jämfört med året innan. Ökningen under den senaste femårsperioden har varit dramatiskt och har för båda dessa kategorier fördubblats. Den främsta orsaken till ökningen är att Migrationsverket under senare år, då det varit brist på prövningspersonal, har prioriterat att hantera asylansökningar. Ansökningar har därmed blivit liggande och i vissa fall därför svårare att avgöra. För avgjorda ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning avser

ökningen både förstags- och förlängningsärenden.

Skillnaderna i handläggningstider mellan kvinnor och män i ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning i förstagsansökningar är små medan kvinnor i genomsnitt fick sina beslut 46 dagar tidigare än män i förlängningsärenden.

Utvecklingen av en handläggningstid för studier har varit betydligt mer stabil och minskade t.o.m. något 2017 jämfört med 2016.

Diagram 2.9 Genomsnittlig handläggningstid för ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning, studier och arbete 2012–2017

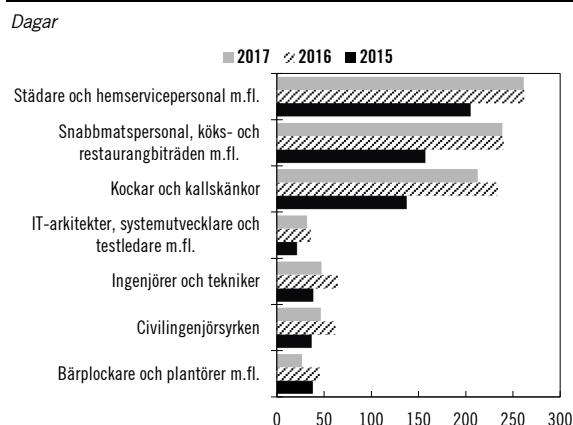
De ökade handläggningstiderna i anknytningsärenden är till stor del en effekt av att Migrationsverket under 2017 prioriterat att avgöra ärenden där den sökande väntat längst tid på ett beslut, vilket resulterat i att Migrationsverket för första gången sedan 2012 har minskat balansen av öppna äldre ärenden. I vissa fall har en bidragande orsak till handläggningstiderna varit långa väntetider för att få komma till en utredning vid vissa utlandsmyndigheter. Väntetiderna för att få komma på utredning har dock minskat under

2017, till följd av att resurserna ökat till vissa utlandsmyndigheter samt att syriska medborgare fått möjlighet att även vända sig till ambassaden i Khartoum. Exempelvis minskade väntetiden för att få komma på intervju vid ambassaden i Amman från 60 månader vid ingången av 2017 till en månad vid utgången av 2017 och i Riyadh minskade väntetiden från 12 månader vid ingången av 2017 till åtta månader vid utgången av året.

Handläggningstiderna i ärenden om uppehållstillstånd på grund av arbete varierar mellan män och kvinnor liksom handläggningstiderna för olika yrken. Migrationsverket har vidtagit ett antal åtgärder i syfte att förkorta handläggningstiderna. För ansökningar som inte kräver komplettering har t.ex. hanteringen av högkvalificerad arbetskraft i certifieringssystemet för arbetsgivare förändrats i syfte att bl.a. fler arbetsgivare ska kunna omfattas. Antalet ansökningar om arbetstillstånd från certifierade företag ökade med 28 procent och handläggningstiderna för avgjorda ärenden avseende certifierade företag förkortades från 29 dagar 2016 till 22 dagar 2017 i förstagsansöknings-ärenden.

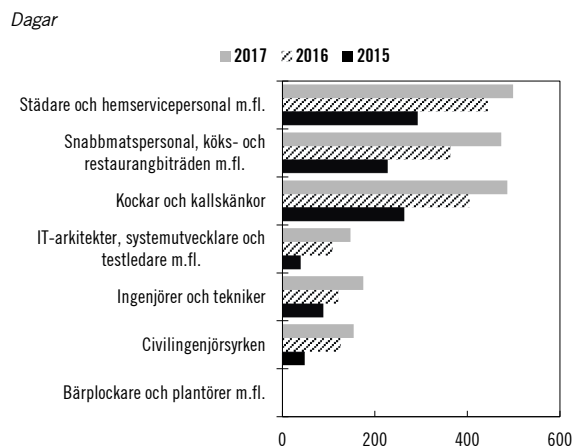
Migrationsverket vidtog en rad åtgärder under 2017 i syfte att alla som ansökt om uppehållstillstånd på grund av studier skulle få sitt beslut innan terminsstart. Detta har resulterat i att handläggningstiderna har förkortats något under 2017 jämfört med 2016 samt att alla som lämnat en komplett ansökan fått sitt beslut i tid till terminsstart.

Diagram 2.10 Handläggningstider, förstagsansökningar, yrkesgrupper 2015–2017

Källa: Migrationsverket

Diagram 2.11 Handläggningstider, förlängningsansökningar, yrkesgrupper 2015–2017

Källa: Migrationsverket

Förbättrade processer inom arbetskraftsinvandring
 Regeringen har, bl.a. med anledning av riksdagens tillkännagivande i november 2016 (bet. 2016/17: SfU11, rskr. 2016/17:47) hanterat utredningen Stärkt ställning för arbetskraftsinvandrare på arbetsmarknaden (SOU 2016:91). I tillkännagivandet anförde riksdagen att regeringen skyndsamt ska besluta om tilläggsdirektiv till utredningen om åtgärder för att stärka arbetskraftsinvandras ställning på arbetsmarknaden och framhöll behovet av att undersöka i vilken omfattning arbetskraftsinvandrare nekas arbetstillstånd eller förlängning av tillstånd på grund av mindre misstag av seriösa arbetsgivare. Utredningen överlämnade sitt betänkande den 15 december 2016 och några tilläggsdirektiv hade inte beslutats innan dess. Därmed finns ingen möjlighet att tillgodose riksdagen i det avseendet. Regeringen har emellertid vidtagit åtgärder i linje med tillkännagivandet (se nedan).

Regeringen lämnade den 22 juni 2017 över propositionen Möjlighet att avstå från återkallelse av uppehållstillstånd när arbetsgivaren självmant har avhjälpt brister (prop. 2016/17:212) till riksdagen och de nya reglerna trädde i kraft den 1 december 2017 (SFS 2017:1093). Vidare fick en utredare den 21 juni 2017 i uppdrag att biträda Justitiedepartementet med att bl.a. lämna förslag på författningsändringar som säkerställer att arbetskraftsinvandrare inte utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel gällande villkoren för arbetstillstånd, även om felet upptäcks efter det att tillståndstiden löpt ut eller om Migrationsverket uppmärksammat det (Ju 2017:1). Se vidare nedan beträffande riksdagens tillkännagivande

(bet. 2017/18: SfU7, rskr. 2017/18:41). Regeringen anser därmed att riksdagens tillkännagivande om ett tilläggs-direktiv till utredningen om åtgärder för att stärka arbetskraftsinvandrares ställning på arbetsmarknaden är tillgodosett. Tillkännagivandet får därmed anses slutbehandlat.

I november 2017 tillkännagav riksdagen som sin mening det som socialförsäkringsutskottet (bet. 2017/18: SfU7, rskr. 2017/18:41) anför om att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag som kan träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 juli 2018, som stärker proportionaliteten och säkerställer att en arbetskraftsinvandrare inte ska utvisas på grund av att arbetsgivaren utan uppsåt begått mindre eller obetydliga fel i fråga om villkoren för arbetstillstånd, även om felet upptäcks efter det att tillståndstiden löpt ut eller om Migrationsverket uppmärksammat det. Det uppdrag som lämnades i juni 2017 (Ju 2017:1) redovisades, såvitt avser denna del, i promemorian Mindre eller obetydliga fel gällande villkoren för arbetstillstånd (Ds 2017:64). I promemorian beaktas inte material som blivit tillgängligt efter den 11 december 2017. Promemorian har remissbehandlats. Av rättsfallen MIG 2017:24 och MIG 2017:25, som meddelades den 13 december 2017 och därmed inte beaktas i promemorian, följer bl.a. att en helhetsbedömning av samtliga anställningsvillkor i det enskilda fallet måste göras för att kunna avgöra om dessa är i överensstämmelse med vad som följer av kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Om en sådan bedömning utmynnar i att förutsättningarna för arbetstillståndet, trots vissa brister, varit uppfyllda innebär det att arbetskraftsinvandringen inte utvisas. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Service och tillgänglighet i tillståndsprovning

Regeringens mål är att Migrationsverket ska ge en god service som möter sökandes och andra intressenters behov inom tillståndsprovningen. En god service ökar t.ex. förutsättningarna för att ansökningar är kompletta och korrekt ifyllda vilket i sin tur genererar kortare handläggningstider och en högre effektivitet i verksamheten. Tydlig information och korta handläggningstider minskar även förfrågningar från sökande,

referenter eller andra intressenter för myndigheten att hantera.

I regleringsbrevet för 2017 gav regeringen Migrationsverket i uppdrag att förbättra informationen till sökande och andra intressenter, t.ex. företag. Migrationsverket har därefter utökat dialogen med arbetsgivare och andra relevanta aktörer. Vidare var Migrationsverket en av de myndigheter som regeringen under 2017 gav i uppdrag att tillhandahålla digital information till utländska arbetstagare, arbetsgivare och egenföretagare som verkar eller avser att verka i Sverige. Digital utveckling inom serviceområdet har dock inte prioriterats under 2017.

Rättslig kvalitet i tillståndsprovningen

Den rättsliga kvaliteten i Migrationsverkets tillståndsprovning är på fortsatt hög nivå

I syfte att bedöma den rättsliga kvaliteten i hanteringen av ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning, studier och arbete används i första hand andel mål i migrationsdomstolarna som lett till ändrad utgång eller återförvisning samt resultatet av Migrationsverkets kvalitetsuppföljning i anknytningsärenden som indikatorer. Andelen mål i migrationsdomstolarna som lett till ändrad utgång eller återförvisning, indikerar i vilken utsträckning Migrationsverket genomfört en korrekt och tillräcklig utredning i ärendet och i vilken utsträckning överinstanserna gör samma bedömning som Migrationsverket. Då indikatorn har vissa begränsningar (se Rättslig kvalitet i asylprovningen avsnitt 2.4.3) utgör Migrationsverkets kvalitetsuppföljning ett bra komplement då den omfattar både bifalls- och avslagsbeslut. Dock omfattar den enbart anknytningsärenden vilket gör att ansökningar om tillstånd på grund av arbete eller studier faller utanför indikatorn.

Få ändringar i högre instans

Andelen mål i migrationsdomstolarna om anknytning, studier eller arbete med ändrad utgång är och har under senare år varit relativt låg och minskat successivt, från 14 procent 2012 till 10 procent 2017.

Goda resultat i kvalitetsuppföljning

Migrationsverket har under 2017 för första gången genomfört en uppföljning avseende den rättsliga kvaliteten även i ärenden om

uppehållstillstånd på grund av anknytning. Av de i uppföljningen granskade besluten för ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning var 89 procent ”formellt och materiellt riktiga”, dvs. utgången i ärendet var korrekt. Vidare hade 71 procent av de granskade utredningarna gjorts utifrån ”gällande lag och sökandes individuella förutsättningar”. Det innebär att tillräckliga utredningsåtgärder har vidtagits i förhållande till omständigheterna i respektive ärende, så att den information som är nödvändig för att ett beslut ska kunna fattas har funnits i ärendet.

2.4.5 Del 3 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter

Sammanfattning

Sverige har bl.a. arbetat aktivt med att minska kostnaderna för remitteringar vilka bidrar till inkomster för familjer i fattiga länder och återintegrering av återvändande migranter.

Ett av målen för den svenska migrationspolitiken är att tillvarata och beakta migrationens utvecklingseffekter. För närvarande finns det inte några instrument för att mäta migrationens utvecklingseffekter. Bedömningen av måluppfyllelsen i denna del begränsas därför till en kvalitativ bedömning av i vilken riktning Sveriges insatser förväntas leda. Sverige har samtidigt deltagit i en pilotstudie genomförd av KNOMAD, en del av Världsbanken, i syfte att ta fram relevanta indikatorer. Sverige bidrar också i IOM:s arbete med att ta fram ett verktyg för att mäta hur väl stater tillvaratar migrationens utvecklingseffekter.

En aspekt av migrationens utvecklingseffekter är remitteringar. Sverige har på EU-nivå och på global nivå verkat för att åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism inte i onödan gör det svårare och dyrare att skicka remitteringar. Exempelvis har Konsumentverket sedan 2013 ett uppdrag att tillhandahålla en webbaserad informationstjänst för remitteringar. Syftet med tjänsten är att skapa transparens kring olika överföringssätt och kostnaderna för dessa och därmed öka konkurrensen så att överföringskostnaderna kan minska. Av tjänsten framgår att kostnaderna för överföring av remitteringar inte

längre är hög i alla kanaler. Detta gäller t.ex. vid bankkonto- till bankkontoöverföringar och vid remitteringar inom EU där Sverige har lägst överföringskostnader av alla medlemsstater.

Sverige har under förhandlingarna i EU om genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling verkat för en övergripande ambitionshöjning bl.a. genom att säkerställa att agendan integreras i EU:s nya policy för utvecklingssamarbete, vilken antogs i juni 2017. I policyn slås det fast att EU och dess medlemsstater ska tillämpa principen om politisk samstämmighet för utveckling. De ska också ta hänsyn till målen för utvecklingssamarbetet i alla externa och interna policyer som genomförs.

Insatser görs även för att främja återintegrering av återvändande migranter. Sverige ingår t.ex. i det europeiska samarbetsprogrammet ERIN (European Reintegration Network) som erbjuder stöd till återintegrering för dem som har fått avslag på sin asylansökan och ska återvända.

2.4.6 Del 4 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet

Sammanfattning

Sverige har verkat för att få till stånd ett reformerat europeiskt asylsystem som är effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medger beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten och innehåller en solidarisk ansvarsfördelning av asylsökande. Sverige har prioriterat ett större globalt ansvarstagande i hanteringen av flyktingströmmar och en mer säker rörlighet av personer i det internationella samarbetet på flykting- och migrationsområdet.

Sveriges prioriteringar i det internationella arbetet med migrationsfrågor utgjordes under 2017 av en större global ansvarsfördelning och ökat samarbete, att förebygga grundorsakerna till ofrivillig migration, stärkt arbete för att skydda utsatta migranter, återvändande samt att främja migrationens utvecklingseffekter.

Den internationella arenan

I syfte att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet presenterade kommissionen 2016 ett antal förslag till EU-rättsakter; revidering av Dublin- och Eurodac-förordningarna, ny

förordning för Europeiska unionens byrå för asylfrågor, ny skyddsgrundsförordning, ny asylprocedurförordning, ny förordning om ett EU-gemensamt system för vidarebosättning samt förslag till reviderat mottagandedirektiv. Under 2017 har förhandlingar pågått i rådet och med Europaparlamentet. Under dessa förhandlingar har Sverige verkat för att EU:s framtida asylsystem ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten.

Inom ramen för förhandlingarna har Sverige, efter överläggningar i riksdagens EU-nämnd, drivit ståndpunkten att alla medlemsstater solidariskt måste dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Ett solidariskt ansvarstagande inom ramen för asylsystemet är en förutsättning för den fria rörligheten inom Schengensamarbetet. Sverige har bidragit till de gemensamma åtgärder som vidtagits på EU-nivå i enlighet med den s.k. Migrationsagendan från 2015. Detta bl.a. genom att omfördela drygt 3 000 asylsökande från Grekland och Italien till Sverige samt genom att bidra med experter till EU:s myndigheter (Frontex och EASO) och till mottagningscenter (hotspots) i Italien och Grekland. Sverige har också givit stöd till utökade ansträngningar i samarbetet mellan EU, den afrikanska unionen, UNHCR och IOM längs den centrala Medelhavsrutten, bl.a. till förmån för kvinnor, barn och migranter i utsatta situationer.

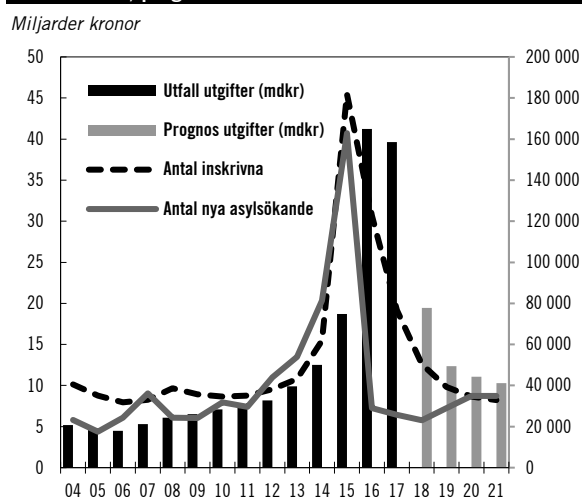
Som en uppföljning till den s.k. New York deklARATIONEN från 2016 ska under 2018 två globala ramverk antas i FN, ett om migration och ett om flyktingar. Sverige har deltagit aktivt i arbetet med att ta fram dessa ramverk. Beträffande det globala migrationsramverket har Sverige fokuserat särskilt på följande strategiska målsättningar: i) skydda migranternas mänskliga rättigheter och migranter i utsatta situationer, inklusive i krissituationer; ii) underlätta säker och reguljär rörlighet och säkerställa anständiga arbetsvillkor för migranter; iii) åtgärda irreguljär migration genom att stärka nationell migrationshanteringskapacitet, förebygga och bekämpa människohandel och -smuggling samt säkerställa effektivt återvändande i värdighet och säkerhet; iv) stärka migrationens utvecklings-effekter och integreringen av migranter, och; v) förbättra internationellt samarbete och styrning av migration.

2.5 Utgiftsutveckling per anslag

Utgifterna under utgiftsområde 8 Migration styrs till stor del av antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagande och deras vistelsetider. Utgifterna för mottagandet påverkas därför framför allt av hur snabbt Migrationsverket och domstolarna fattar beslut i asylärenden och av dygnskostnaden i mottagandet (se diagram 2.13).

Utgifterna inom utgiftsområdet har ökat varje år mellan 2007 och 2016. Under 2017 bröts den trenden och de sammantagna utgifterna minskade något jämfört med 2016, från ca 41,3 miljarder kronor till ca 40 miljarder kronor, vilket motsvarar en minskning med 3 procent. Dock blev utgifterna 2017 cirka 7,5 miljarder kronor högre än vad som ursprungligen anvisades i budgetpropositionen för 2017. Av detta belopp utgjorde ökade utgifter på anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* drygt 92 procent.

Diagram 2.12 Utgiftsutveckling utgiftsområde 8 Migration 2004–2017, prognos 2018–2021

Källa: Migrationsverket.

Anslag 1:1 Migrationsverket

Utgifterna på anslaget består till största del av kostnader för personal och påverkas av uppdragets storlek. Under 2017 var utgifterna på anslag 1:1 *Migrationsverket* något högre än 2016, trots att antalet genomsnittligt inskrivna var närmare 40 procent färre och antalet avgjorda asylärenden 30 procent färre. Kostnaden för personal utgjorde ca 70 procent av de totala kostnaderna, vilket är en ökning med 2,7 procent jämfört med 2016.

Det genomsnittliga antalet årsarbetare ökade med 138 och det genomsnittliga antalet anställda

med 363 personer. Att antalet årsarbetare ökade under 2017 kan främst förklaras av en överskattad omställningstakt, vilket i sin tur beror på en lägre produktivitet än vad myndigheten tidigare bedömde. Kostnaden för lokaler ökade med 20 procent, vilket framför allt förklaras av myndighetens pågående avveckling men också av ökade hyreskostnader.

Totalt uppgick utgifterna på anslaget till 6 015 miljoner kronor, varav 4 233 miljoner kronor var personalkostnader. I genomsnitt var 8 562 personer anställda på myndigheten under 2017. Antalet genomsnittligt inskrivna i mottagandet blev 8 procent fler än beräknat trots att det kom 25 500 färre nya asylsökande (inkl. överföringarna) än vad som bedömdes i budgetpropositionen för 2017. Utgifterna på anslag 1:1 *Migrationsverket* blev ca 2 procent högre än beräknat inför 2017.

Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader
Utgifterna på anslag 1:2 påverkas främst av antalet inskrivna och sammansättningen av de inskrivna. Under 2017 var i genomsnitt ca 95 600 asylsökande inskrivna i Migrationsverkets mottagande, varav drygt 15 400 var ensamkommande barn och unga.

Migrationsverkets handläggningstider för ersättningsansökningar från kommuner och landsting var under 2017 långa vilket, - liksom utformningen av ersättningssystemet, - påverkar vilket år utgifterna uppstår. Kommunernas möjlighet att, enligt tidigare ersättningssystem för ensamkommande barn och unga, ansöka om ersättning hos Migrationsverket upp till ett år från det att kostnaden uppstått, ledde till en lång och utspridd eftersläpning mellan kostnader och utgifter. Migrationsverket vidtog omfattande åtgärder för att handlägga ansökningar om ersättning från kommunerna men hade svårt att prognosticera eftersökningsgraden och när kommunerna skulle inkomma med sina ersättningsanspråk och till vilka belopp.

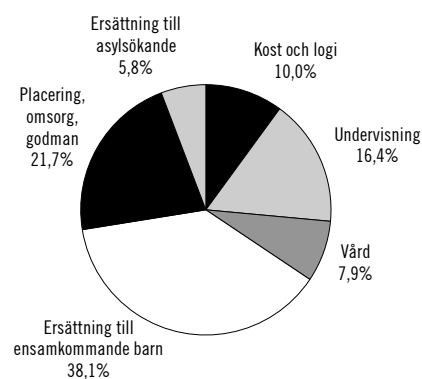
Det under 2017 fortsatt höga antalet inskrivna ensamkommande barn och unga i kombination med långa handläggningstider och det tidigare administrativt krävande ersättningssystemet medförde att regeringen i propositionen *Höständringsbudget för 2017 (prop. 2017/18:2)* föreslog en ökning av anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* med 6 228 miljoner kronor. Detta för att bl.a. kunna hantera kommunernas eftersläpande ansökningar om ersättning för

mottagandet av ensamkommande asylsökande barn och unga. Efter beslut i riksdagen uppgick anslaget till 29 956 miljoner kronor.

Den sammantagna kostnaden för boendet för asylsökande (exkl. boende för ensamkommande barn) uppgick till 2 748 miljoner kronor 2017, vilket var ca 398 miljoner kronor mer än förväntat. Huvudsakligen berodde kostnadsökningen på att avvecklingen av de tillfälliga boendena inte gick så snabbt som planerat.

Diagram 2.13 Fördelning av utgifter på anslag 1:2 2017

Procent

Källa: Migrationsverket.

Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Utgifterna på anslaget bestod fram tills 2018 till största del av kostnader kopplade till vidarebosättning. Under 2017 överfördes totalt 3 400 individer (s.k. kvotflyktingar) till Sverige till en total kostnad av ca 714 miljoner kronor. Merparten av kostnaderna var ersättningar till kommuner för mottagande av personer som vidarebosatts. Resterande utgifter på anslaget var bl.a. kostnader för uttagning av personer som skulle vidarebosättas, anhörigresor samt återvandringsförberedelser.

Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Utgifterna på anslaget finansierar migrationsdomstolarnas förvaltningskostnader och behovet av medel påverkas framför allt av antalet anställda. Under 2017 uppgick utgifterna på anslaget till 839 miljoner kronor vilket var en ökning i förhållande till 2016 med 222 miljoner kronor men samtidigt 204 miljoner kronor lägre än vad anslaget dimensionerades för i budgetpropositionen för 2017. Att utgifterna ökade jämfört med tidigare år berodde framför allt på att antalet årsarbetskrafter ökade från 490 under 2016 till 704 under 2017. Ett högre antal årsarbetskrafter var

nödväntigt för att kunna möta det ökade antalet asylmål. Avvikelsen på 204 miljoner kronor jämfört med anvisade beloppet i budgetpropositionen för 2017 berodde på att domstolarna inte hade möjligt att öka antalet anställda till de nivåer som planerades inför 2017.

Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Utgifterna på anslaget är direkt kopplade till hur många mål som prövas i domstol och hur många muntliga förhandlingar som genomförs. Under 2017 uppgick utgifterna på anslaget till 246 miljoner kronor. Detta innebar en ökning i förhållande till 2016 med 113 miljoner kronor men var 10 miljoner kronor lägre än vad regeringen beräknade i budgetpropositionen för 2017. Den lägre anslagsförbrukningen i förhållande till prognos beror i huvudsak på att migrationsdomstolarna inte avgjorde mål i samma takt som prognostiserats.

Anslag 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Utgifterna på anslaget är beroende av i hur många avgjorda asylärenden som offentligt biträde förordnats och av kostnaden per förordnat biträde. Kostnadsökningen beror framförallt på att antalet ärenden där biträde förordnats har ökat mer än förväntat. Genomsnittskostnaden per förordnande ökade något jämfört med 2016. Anslaget 1:6 tilldelades 396 miljoner kronor i budgetpropositionen för 2017. Efter att extra medel tilldelats anslaget både i propositionen Vårändringsbudget för 2017 och i propositionen Höständringsbudget för 2017 blev utfallet på anslaget 806 miljoner kronor, en ökning med 104 procent. Anslaget överskreds med 87 miljoner kronor utöver anslagskrediten.

Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Utgifterna på anslaget påverkas framförallt av hur många personer som återvänder och av kostnaden per utresa. Under 2017 uppgick utgifterna på anslaget till 253 miljoner kronor, vilket var 6 miljoner kronor lägre än under 2016 och 103 miljoner kronor lägre än tilldelade medel i budgetpropositionen för 2017. Kostnaderna för Migrationsverket har minskat med 42 procent jämfört med år 2016, vilket motsvarar 31 miljoner kronor. Antalet utresor med hjälp av Migrationsverket var 44 procent färre 2017 än året innan, vilket ledde till minskade kostnader.

Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Anslaget används för utgifter för projekt som beviljas inom ramen för Asyl, migrations och integrationsfonden (AMIF) samt för statlig medfinansiering av projekt och för administration av fonden. Under 2017 uppgick de totala utgifter på anslaget till ca 147 miljoner kronor. Totalt anvisade medel för 2017 var 155 miljoner kronor. Jämfört med 2016 är utfallet 90 miljoner kronor högre 2017. Anledningen till det högre utfallet var att ett flertal projekt inte startade förrän tredje kvartalet 2016 vilket innebar att planerade utgifter fördes över till 2017. Under 2017 har projekten startat och utbetalningar skett kvartalsvis under året.

Anslag 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

I höständringsbudgeten för 2017 anvisades 390 miljoner kronor på ett nytt anslag med ändamålet statsbidrag till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl. Syftet var att underlätta för de asylsökande som kommit till Sverige som ensamkommande barn och som hunnit fylla 18 år att bo kvar i vistelsekommunen. Samtliga medel betalades ut till kommuner enligt en fördelning baserad på antalet ensamkommande barn och unga som vistades i kommunen den 1 juli 2017.

2.6 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har i mars 2018 lämnat den årliga revisionsberättelsen för Migrationsverkets för 2017 med en reservation. Enligt riksrevisionens granskning har myndigheten under 2017 överskridit totalt disponibelt belopp inklusive beviljad anslagskredit för anslag 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* med 86,7 miljoner kronor.

Ökningen av kostnaderna beror enligt Migrationsverket främst på att antalet ärenden med förordnat biträde ökade under 2017 jämfört med 2016. Det totala antalet asylbeslut var lägre men andelen beslut för grupper med hög biträdesandel ökade kraftigt. Det gäller ensamkommande barn och personer som bedömts vara myndiga eller fyllt 18 år, där nästan alla förordnades biträde, samt sökande från Afghanistan, Irak, Iran och statslösa.

2.7 Budgetförslag

2.7.1 1:1 Migrationsverket

Tabell 2.8 Anslagsutveckling 1:1 Migrationsverket

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2017	Utfall	6 014 660		96 264
2018	Anslag	5 347 597 ¹	Utgifts-prognos	5 286 969
2019	Förslag	5 411 896		
2020	Beräknat	5 452 240 ²		
2021	Beräknat	4 190 872 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 5 377 259 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 4 083 361 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Migrationsverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för förvarslokaler samt resor som möjliggör asylsökandes deltagande i tidiga insatser.

Regeringens övervägande

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär tillämpningen av principerna vid utformningen av denna proposition att den tidigare beräknade minskningen av anslaget inte genomförs, eftersom utgångspunkten är att 2018 års anslagsnivå förlängs.

De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag i extra ändringsbudget för 2018 - *Ny möjlighet till uppehållstillstånd* (prop. 2017/18:252, bet 2017/18:FiU49, rskr. 2017/18:358) innebär utökade arbetsuppgifter för myndigheten under 2019. Anslaget ökas därmed med 35 miljoner kronor 2019.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.9 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:1 Migrationsverket

	2019	2020	2021
Anvisat 2018 ¹	5 315 835	5 315 835	5 315 835
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	61 335	136 314	202 911
Beslut	35 040	410	-1 327 551
Överföring till/från andra anslag	-314	-318	-322
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	5 411 896	5 452 240	4 190 872

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

Regeringen föreslår att 5 411 896 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Migrationsverket* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 5 452 240 000 kronor respektive 4 190 872 000 kronor.

2.7.2 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tabell 2.10 Anslagsutveckling 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2017	Utfall	30 599 791		-1 099 426
2018	Anslag	13 808 750 ¹	Utgifts-prognos	12 408 000
2019	Förslag	5 567 000		
2020	Beräknat	4 734 000		
2021	Beräknat	4 079 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till utgifter för stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., statsbidrag till kommuner och landsting samt boende för asylsökande.

Regeringens övervägande

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att anslagsnivån

justeras så att Migrationsverket kan utbetala stöd till asylsökande, ersätta kommuner och landsting samt bekosta boende för asylsökande enligt de bestämmelser som anges i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.

I budgetpropositionen för 2017 föreslogs ett förändrat ersättningssystem för ensamkommande barn. Det nya ersättningssystemet i kombination med ett mindre antal asylsökande ensamkommande barn beräknades innebära en större besparing för statens budget 2018 än 2019 och senare. Med tillämpning av principen om justering av anslag till följd av beslutade lagar och förordningar, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter vid utformningen av denna proposition ökar därför medel till följd av tidigare beslut för detta ändamål under 2019 jämfört med 2018.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	8 101 000	8 101 000	8 101 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	3 845 000	4 258 000	4 706 000
Övriga makroekonomiska förutsättningar			
Volymer	-5 879 000	-6 925 000	-8 028 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	-500 000	-700 000	-700 000
Förslag/beräknat anslag	5 567 000	4 734 000	4 079 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 5 567 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 4 734 000 000 kronor respektive 4 079 000 000 kronor.

2.7.3 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tabell 2.12 Anslagsutveckling 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tusental kronor

2017	Utfall	738 089	Anslags-sparande	-329
2018	Anslag	92 915 ¹	Utgifts-prognos	92 915
2019	Förslag	57 915		
2020	Beräknat	37 915		
2021	Beräknat	37 915		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för:

- migrationspolitiska projekt och analyser,
- statsbidrag till internationella organisationer inom migrationsområdet,
- statsbidrag till Svenska Röda Korset för efterforskning och familjeåterförening under fredstid,
- förberedelser för återvandring eller tillfälligt återvändande för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet,
- återvandringsprojekt och bidrag i samband återvandring, samt
- anhörigresor.

Regeringens övervägande

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.13 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	77 915	77 915	77 915
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Övriga makroekonomiska förutsättningar	11 000	25 000	25 000
Volym			
Överföring till/från andra anslag	-31 300	-65 300	-65 300
Övrigt	300	300	300
Förslag/beräknat anslag	57 915	37 915	37 915

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 57 915 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 37 915 000 kronor respektive 37 915 000 kronor.

2.7.4 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tabell 2.14 Anslagsutveckling 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	År	Slagslag	Belopp
2017	Utfall	839 050		Anslags-sparande	80 491
2018	Anslag	961 440 ¹		Utgifts-prognos	928 719
2019	Förslag	978 291			
2020	Beräknat	989 419 ²			
2021	Beräknat	460 926 ³			

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 976 286 tkr i 2019 års prisnivå.

³ Motsvarar 449 647 tkr i 2019 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för:

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens förvaltningsutgifter för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål,
- utgifter för Högsta förvaltningsdomstolens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsmål samt
- Domstolsverkets förvaltningsutgifter för de aktuella domstolarnas verksamhet med utlännings- och medborgarskapsmål.

Regeringens övervägande

I förhållande till beräknad anslagsnivå för 2019 i budgetpropositionen för 2018 innebär tillämpningen av principerna vid utformningen av denna proposition att den tidigare beräknade minskningen av anslaget inte genomförs, eftersom utgångspunkten är att 2018 års anslagsnivå förlängs.

De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag i extra ändringsbudget för 2018 - *Ny möjlighet till uppehållstillstånd* (prop. 2017/18:252, bet. 2017/18:FiU49, rskr. 2017/18:358) innebär utökade arbetsuppgifter för domstolarna under 2019 och 2020. Anslaget ökas därmed med 7,7 miljoner kronor 2019. För 2020 beräknas 5,7 miljoner kronor för detta ändamål.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.15 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	959 878	959 878	959 878
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	11 562	24 630	35 929
Beslut	7 655	5 726	-534 057
Överföring till/från andra anslag	-804	-815	-824
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	978 291	989 419	460 926

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2018. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2020–2021 är preliminär.

Regeringen föreslår att 978 291 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Domstolsprövning i utlänningsmål* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 989 419 000 kronor respektive 460 926 000 kronor.

2.7.5 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2017	Utfall	246 408		9 392
2018	Anslag	290 198 ¹	Utgifts-prognos	294 424
2019	Förslag	426 649		
2020	Beräknat	348 831		
2021	Beräknat	226 800		

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för:

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens direkta utgifter för nämndemän, sakkunniga och vittnen i utlännings- och medborgarskapsmål,
- utgifter för ersättning till offentligt biträde och tredje man enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde i mål enligt utlänningslagen (2005:716),
- utgifter för ersättning till tolkar enligt 52 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), och
- ersättning till part och parts ställföreträdare enligt 15 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) i mål enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. I kostnaderna för tolkar får även kostnader för tolkförmedlingsadministrativa avgifter ingå.

Regeringens övervägande

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att medel tillförs anslaget för att utgifter ska kunna ersättas enligt de bestämmelser och verksamheter som anges i anslagets ändamål under 2019 för att möjliggöra att nödvändig verksamhet upprätthålls. Anslaget ökas med 131 miljoner kronor 2019. För 2020 beräknas anslaget ökas med 55 miljoner kronor för att sedan minskas med 62 miljoner kronor 2021.

De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag i extra ändringsbudget för 2018 - *Ny möjlighet till uppehållstillstånd* (prop.

2017/18:252, bet 2017/18:FiU49, rskr. 2017/18:358) innebär behov av fler rättsliga biträden under 2019 och 2020. Anslaget ökas därmed med 6,8 miljoner kronor 2019. För 2020 beräknas 5 miljoner kronor för detta ändamål.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.17 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	288 800	288 800	288 800
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	137 849	60 031	-62 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	426 649	348 831	226 800

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 426 649 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 348 831 000 kronor respektive 226 800 000 kronor.

2.7.6 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tabell 2.18 Anslagsutveckling 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2017	Utfall	806 030		-145 280
2018	Anslag	887 741 ¹	Utgifts-prognos	609 150
2019	Förslag	432 027		
2020	Beräknat	412 150		
2021	Beräknat	387 150		

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) eller enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Regeringens överväganden

De principer som tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär att medel tillförs anslaget för att utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) eller enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska kunna ersättas under 2019 för att möjliggöra att nödvändig verksamhet upprätthålls. Anslaget ökas därför med 118 miljoner kronor 2019. För 2020 beräknas anslaget ökas med 107 miljoner kronor och 82 miljoner kronor 2021.

De lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2018 till följd av förslag i extra ändringsbudget för 2018 - *Ny möjlighet till uppehållstillstånd* (prop. 2017/18:252, bet. 2017/18:FiU49, rskr. 2017/18:358) innebär behov av fler offentliga biträden under 2019. Anslaget ökas därmed med 8,9 miljoner kronor 2019.

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.19 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärende

Tusental kronor			
	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	305 150	305 150	305 150
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	126 877	107 000	82 000
<i>Överföring till/från andra anslag</i>			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	432 027	412 150	387 150

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 432 027 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 412 150 000 kronor respektive 387 150 000 kronor.

2.7.7 Utresor för avvisade och utvisade

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tusental kronor				
2017	Utfall	252 870	Anslags-sparande	103 332
2018	Anslag	349 202 ¹	Utgifts-prognos	295 412
2019	Förslag	349 202		
2020	Beräknat	349 202		
2021	Beräknat	327 202		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlänningsresor som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen (2005:716) eller lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Anslaget får vidare användas för kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan samt för kostnader för Migrationsverkets personal vid övervakning av tvångsvisa resor.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2019–2021 beräknats enligt följande:

Tabell 2.21 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tusental kronor			
	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	349 202	349 202	349 202
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			-22 000
<i>Överföring till/från andra anslag</i>			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	349 202	349 202	327 202

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 349 202 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 349 202 000 kronor respektive 327 202 000 kronor.

2.7.8 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tabell 2.22 Anslagsutveckling 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2017	Utfall	147 129	8 321	
2018	Anslag	155 450 ¹		153 584
2019	Förslag	155 450		
2020	Beräknat	155 450		
2021	Beräknat	155 450		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för projekt som beviljas medel inom ramen för den Europeiska flyktingfonden III, Europeiska återvändandefonden och asyl-, migrations- och integrationsfonden, motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Vidare får anslaget användas för statlig medfinansiering för projekt inom dessa fonders områden och administration av fonderna.

Bemyndigande om ekonomiska åtagande

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2019 för anslag 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 146 000 000 kronor 2020, 138 000 000 kronor 2021 och 72 400 000 för 2022 och 2023.

Skälen för regeringens förslag

Migrationsverket är ansvarig myndighet i Sverige för asyl-, migrations- och integrationsfonden. Sverige har tilldelats cirka 1,3 miljarder kronor för projektstöd under hela programperioden. Regeringen bör bemyndigas att under 2019 för anslag 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 356 400 000 kronor för att Sverige ska kunna utnyttja en större andel av EU tilldelade medel.

Tabell 2.23 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

	Utfall 2017	Prognos 2018	Förslag 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022–2023
Ingående åtaganden ¹	234 442	184 635	73 599	356 400	210 400	72 400
Nya åtaganden	40 381		356 308			
Infriade åtaganden	90 188	111 036	73 507	146 000	138 000	72 400
Utestående åtaganden	184 635	73 599	356 400	210 400	72 400	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	303 400	0	356 400			

¹ Åtaganden som ingåtts med stöd av bemyndiganderam för 2017 och som ännu inte infriats.

Regeringens övervägande

Anslaget har för perioden beräknats enligt följande:

Tabell 2.24 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	155 450	155 450	155 450
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	155 450	155 450	155 450

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 155 450 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 155 450 000, respektive 155 450 000 kronor.

2.7.9 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

Tabell 2.25 Anslagsutveckling 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

Tusental kronor

2017	Utfall	389 486	Anslags-sparande	514
2018	Anslag	395 000 ¹	Utgifts-prognos	395 514
2019	Förslag	195 000		
2020	Beräknat			
2021	Beräknat			

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2018 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för statsbidrag till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden beräknats enligt följande:

Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2019–2021 för 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.

Tusental kronor

	2019	2020	2021
Anvisat 2018¹	195 000	195 000	195 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut		-195 000	-195 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	195 000	0	0

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2017 (bet. 2017/18:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 195 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.* för 2019.